

Onderwerp: Kadernota 2022

Ons kenmerk: 21RV000042

Nummer:

Elst, 1 juni 2021

AAN DE RAAD

1. Voorstel

1. De Kadernota 2022 vaststellen
2. De financiële uitgangspunten, conform bijlage 2 van de Kadernota, vaststellen waaronder:
 - a. De lasten en baten zijn gebaseerd op constante prijzen;
 - b. De lasten van de kunstgrasvelden zijn gebaseerd op de kortere levensduur van de toplagen van deze velden en de langere levensduur van de onderliggende funderingen;
 - c. De afschrijvingstermijn voor investeringen in de openbare ruimte is 40 jaar met uitzondering van investeringen die een kortere levensduur hebben;
3. Vaststellen dat de kosten van het Sociaal Domein voor de onderdelen WMO (basisvoorzieningen en individuele voorzieningen), Jeugdwet en Participatiewet, gelijk zijn aan de daadwerkelijk gemaakte kosten 2020 minus de in dat jaar geldende taakstelling die door de raad is vastgesteld;
4. Het onderhoudsniveau voor de openbare ruimte bepalen op basis op orde
5. Ten aanzien van de financiële beleidsuitgangspunten
 - a. Het streven naar een jaarlijks begrotingsoverschot van € 1 miljoen vervangen door het sturen op structureel evenwicht;
 - b. Het sturen op een minimale omvang van de algemene reserve vervangen door de sturing op de weerstandsratio in combinatie met de BBV indicator solvabiliteit

2. Inleiding

Met dit raadsvoorstel biedt het college de gemeenteraad de kadernota 2022 aan. Een kadernota met een structureel sluitend perspectief. Met ingang van 2023 voorzien we een begrotingsoverschot, het begrotingjaar 2022 vertoont nog een tekort.

(bedragen x € 1.000)		2022	2023	2024	2025
Structureel resultaat Kadernota		-432	999	461	807

Zoals gebruikelijk gaan we in deze kadernota in op de beleidsvoornemens en financiële kaders; we leggen u hiermee de uitgangspunten voor die van belang zijn voor het opstellen van de meerjarenbegroting.

Ombuigingen

De kadernota staat dit jaar echter in het teken van het doorvoeren van noodzakelijke ombuigingen. Immers, uw raad heeft de opdracht gegeven om te komen tot een begroting die meerjarig structureel in evenwicht is. Gezien het financiële perspectief ontkomt onze gemeente er niet aan om daartoe besparingen door te voeren. De ambtelijke organisatie heeft de afgelopen maanden een traject doorlopen waarbij de mogelijkheden voor het doorvoeren van ombuigingen zijn onderzocht. Deze voorstellen zijn opgenomen in deze kadernota en met de vaststelling daarvan geeft de raad deze voorstellen mee als kader voor de inrichting van de meerjarenbegroting vanaf 2022.

Bij het opstellen van de ombuigingsvoorstellen is het uitgangspunt steeds geweest dat bezuinigingen zo min mogelijk effect hebben op goed wonen, leven en werken in Overbetuwe. In de voorstellen worden daarom verenigingen en kwetsbaren ontzien, en de gemeente blijft ook investeren in de samenleving.

Beleidsvoornemens

Gelet op de financiële positie zijn er geen nieuwe ambities opgenomen in deze Kadernota. De beleidsvoornemens voor 2022 hebben we gebaseerd op het Coalitieprogramma 2018-2022 en de Uitvoeringsagenda 2018-2022. Daarmee beperkt het nieuwe beleid zich tot financiële beleidswijzingen zoals bijvoorbeeld een aanpassing van de afschrijvingstermijnen voor investeringen in de openbare ruimte en een aanpassing van de afschrijving van kunstgrasvelden. Na de vaststelling van de Kadernota zal de financiële verordening hierop aangepast worden.

Risico's, kansen en onzekerheden

Het gepresenteerde perspectief in deze Kadernota kent een aantal onzekerheden die het resultaat van de begroting nog kunnen beïnvloeden. Hier gaan we bij de kanttelingen dieper op in.

De komende weken leggen we de prioriteit bij de acties die nodig zijn om u in het najaar een robuuste meerjarenbegroting 2022-2025 voor te leggen. Wij zullen daarbij zorgen voor een adequate kwalificatie en kwantificatie van de risico's en onzekerheden en zullen u indien noodzakelijk aanvullende voorstellen doen om een structureel begrotingsevenwicht te realiseren en behouden.

3. Doel en beoogd effect

Met deze Kadernota legt de gemeenteraad een solide financieel kader en een pakket aan maatregelen vast die samen als opmaat fungeren voor een structureel sluitende meerjarenbegroting.

4. Argumenten

1.1 De Kadernota 2022 legt een basis voor een financieel gezond meerjarenperspectief

2.1 Begroten op basis van constante prijzen gold alleen voor de begroting 2021

De begroting 2021 is gebaseerd op constante prijzen. Dat wil zeggen dat de loon- en prijsinflatie 2021 structureel geraamd is, en dat er geen inschatting is gemaakt van de inflatoire effecten in de jaren erna. Omdat deze methode vooralsnog alleen voor de begroting 2021 vastgesteld was, is het voorstel om deze methodiek van af nu te blijven hanteren.

2.2 Bij een kunstgrasveld is de technische levensduur van de toplaag korter dan van de onderliggende fundering

De afschrijving van de gerealiseerde kunstgrasvelden was hier niet op gebaseerd. Aangezien er in de komende begrotingsperiode vervangen moeten worden, worden de toplaag en de fundering van een kunstgrasveld voortaan als aparte componenten gezien.

2.3 Het eerder vervangen van de toplaag leidt tot het afboeken van de resterende boekwaarde

De oude toplagen zijn nog niet afgeschreven. Nu de vervanging eerder plaatsvindt, schrijven we de boekwaarde die er nog resteert in één keer af. Het gaat om € 990.000 te dekken uit de algemene reserve.

2.4 De technische levensduur van investeringen in de openbare ruimte ligt gemiddeld op 20 jaar

In Overbetuwe hanteren we een afschrijvingstermijn van 20 jaar voor de investeringen in de openbare ruimte. Gelet op de technische levensduur is een termijn van 40 jaar gebruikelijk voor de meeste investeringen.

3.1 De uitgangspunten voor het beheersbaar maken en terugdringen van de uitgaven Sociaal Domein geconcretiseerd

De uitgaven in het sociaal domein zijn hoger en groeien sneller dan begroot. De raad heeft uitgesproken deze toename van kosten te willen terugdringen en beheersen. Eind 2020 zijn daartoe door de raad 18 maatregelen vastgesteld die gezamenlijk gericht zijn op het beheersbaar maken en terugdringen van uitgaven in het sociaal domein. In deze kadernota zijn de uitgangspunten die daarvoor nodig zijn geconcretiseerd en is het financieel effect ervan verwerkt.

4.1 Het onderhoud van de openbare ruimte dat hoort bij het niveau Basis op Orde, kan gedekt worden binnen het meerjarenperspectief van de kadernota 2022.

In afwachting van de Kadernota, heeft uw raad bij de vaststelling van het IKP OR nog geen financieel besluit genomen. Bij de bespreking van het IKP OR heeft u de voorkeur uitgesproken voor basis op orde. Dit stemt overeen met het huidige beleidsniveau voor onderhoud van de openbare ruimte. Het benodigde budget is verwerkt in de kadernota.

5.1 Een structureel begrotingsevenwicht is essentieel

De wetgever vraagt de afgelopen tijd steeds meer aandacht voor het inzicht in het structurele begrotingsevenwicht. Door incidentele lasten en baten buiten beschouwing te laten ontstaat het zicht op de langlopende verplichtingen versus de vaste baten en de ruimte die voorhanden is voor eventuele nieuwe langlopende verplichtingen.

5.2 Sturen op een vast bedrag als minimale omvang voor de algemene reserve geeft geen zicht op de toereikendheid.

De noodzakelijke omvang van een algemene reserve is afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement, de begrotingsdiscipline en de ruimte om binnen de begroting onvoorziene tegenvallers op te vangen. Deze samenhang komt terug in de weerstandsratio en de BBV indicator solvabiliteit.

5. Kanttekeningen en risico's

1.1 Het financieel perspectief van de Kadernota kent nog een aantal onzekerheden

Het gepresenteerde resultaat van deze kadernota kan richting de begroting nog beïnvloed worden. We doelen hier op de herverdeling van het gemeentefonds, de Omgevingswet, het effect van Corona, maar ook de vraag of en zo ja hoe gemeenten gecompenseerd worden voor de jeugdzorg. Daarnaast wordt er nog een aantal onzekerheden onderzocht, zoals de vervangingsinvesteringen ICT. Dit kan een effect hebben op het begrotingsresultaat 2022-2025.

1.2 De omvang van de algemene reserve vraagt nog steeds aandacht

Op basis van deze kadernota verwachten we dat de algemene reserve in de periode tot en met 2025 uitkomt op circa € 7 miljoen. Hoewel we ons pas een echt oordeel kunnen vormen over de omvang van de algemene reserve als er een actueel inzicht is in het risicoprofiel, baart deze voorspelling ons wel zorgen. Richting de begroting gaan wij een scherper risicobeleid voeren overeenkomstig de uitgangspunten van de nota Risicomanagement. Wanneer blijkt dat aanvulling van de reserve noodzakelijk is, zullen wij u daarvoor een voorstel doen.

In de kadernota gaan we in het hoofdstuk "Risico's, kansen en onzekerheden" nader in op de onzekerheden uit deze kanttekening. In onderstaand overzicht zijn de ontwikkelingen samengevat.

8. Relevante stukken

1. 21bij08764 Kadernota 2022
2. 21rb000054 Raadsbesluit Kadernota 2022

Portefeuillehouder: B.E. Faber-de Lange

De behandelend ambtenaar is L. Sennef. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.